

Opgave 1 Please vote for me

In de documentaire *Please vote for me* uit 2007 wordt een democratisch experiment in het communistische China gehouden. Voor het eerst in de geschiedenis wordt de klassenvertegenwoordiger van groep 5 van basisschool Evergreen in Wuhan niet aangewezen door de juf, maar gekozen door de

Cheng Cheng (links) Xu Xiaofei (midden) Luo Lei (rechts)

klas. Drie kandidaten zijn geselecteerd voor deze invloedrijke positie. Cheng Cheng en Xu Xiaofei nemen het hierbij op tegen de zittende klassenvertegenwoordiger Luo Lei. Door te debatteren en te spreken moeten zij hun klasgenoten zien te overtuigen dat zij de beste persoon zijn voor de positie. Op deze manier maakt de hele klas voor het eerst kennis met democratische verkiezingen.

Gutmann pleit voor onderwijs door democratie.

- 1p 1 Leg met het voorbeeld van de verkiezing in groep 5 uit wat Gutmann bedoelt met onderwijs door democratie.

De ouders van de jonge kandidaten spelen een grote rol tijdens de verkiezingscampagne. Ze dwingen hun kinderen om tot 's avonds laat te oefenen op hun speeches en de debatten voor te bereiden. Als de kinderen zich vanwege de grote druk uit de verkiezing willen terugtrekken, blijven de ouders op ze inpraten.

Amy Gutmann pleit voor gedeelde zeggenschap over onderwijs. Zij geeft verschillende argumenten waarom niet de staat of ouders of onderwijsprofessionals volledige zeggenschap over het onderwijs zouden moeten hebben.

- 2p 2 Leg Gutmanns argument uit dat ouders geen volledige zeggenschap over het onderwijs moeten hebben.
Leg vervolgens uit dat Gutmann **geen** bezwaar zou hebben tegen de bemoeienis door de ouders in *Please vote for me*.

Cheng Cheng ontdekt in een gesprek met zijn stiefvader dat hij helemaal niet weet wat democratie betekent.

tekst 1

Cheng Cheng: Ik wil de klassenvertegenwoordiger worden, omdat je anderen dan kan vertellen wat ze moeten doen.
Wat betekent 'democratie' eigenlijk?
Stiefvader: Democratie betekent dat mensen hun eigen meester zijn.

bron: Please vote for me, 2007

De stiefvader van Cheng Cheng geeft een definitie van democratie. Robert Nozick en Jean-Jacques Rousseau hebben allebei een andere opvatting van democratie.

- 1p **3** Geef een argument **tegen** de definitie van democratie in tekst 1 met Nozicks opvatting van democratie.
- 1p **4** Geef een argument **voor** de definitie van democratie in tekst 1 met Rousseaus opvatting van democratie.

De huidige klassenvertegenwoordiger Luo Lei heeft een harde leiderschapsstijl en hij slaat zijn medeleerlingen. Zijn uitdager, Cheng Cheng, verzet zich hier in zijn speech tegen. Hij zegt tegen de klas:

tekst 2

Ik wil een manager zijn en niet een dictator. Wat is een manager? Een manager is gelijk aan anderen. Hij helpt de juf de klas te managen en helpt zijn klasgenoten. [...] Ik wil een democratische klassenvertegenwoordiger zijn, die niet alleen besluiten neemt, maar belangrijke beslissingen voor de klas met een commissie bespreekt.

bron: Please vote for me, 2007

Alexis de Tocqueville wijst op de gevaren van democratie, zoals die van individualisme en zachtmoedig despotisme. Deze gevaren kunnen volgens Tocqueville worden verkleind door zelfbestuur.

- 3p **5** Leg uit dat tekst 2 een voorbeeld is van wat Tocqueville bedoelt met zelfbestuur.
Leg vervolgens uit dat Tocqueville zelfbestuur belangrijk vindt, met:
- het gevaar van individualisme, en
 - het gevaar van zachtmoedig despotisme.

Luo Lei gooit alles in de strijd om zijn positie als klassenvertegenwoordiger te behouden. Hij koopt klasgenoten om en probeert de verkiezing te beïnvloeden door de hele klas te trakteren op een uitje naar de plaatselijke monorail. Tijdens zijn speech belooft hij een betere klassenvertegenwoordiger te zijn en zijn klasgenoten niet langer te slaan. Na afloop deelt hij opnieuw cadeaus uit. Uiteindelijk wint hij met een overtuigende meerderheid. De documentaire eindigt met beelden van Luo Lei die opnieuw met harde hand de klas leidt. Het enige verschil is dat de klas daar dit keer zelf voor gekozen heeft.

Het experiment in groep 5 roept de vraag op of jonge kinderen die niet opgegroeid zijn in een democratische cultuur, tot democratie in staat zijn. Volgens Gert Biesta is de hele samenleving verantwoordelijk voor de toekomst van de democratie.

- 2p **6** Leg uit dat onderwijs volgens Biesta ruimte moet geven aan politiek bestaan.

Leg vervolgens met het voorbeeld van de verkiezing in groep 5 uit dat volgens Biesta de verantwoordelijkheid voor politiek bestaan niet alleen bij het onderwijs kan liggen.

Met het experiment wil de maker van de documentaire onderzoeken of democratie past bij de menselijke natuur.

Volgens Robert Dahl veronderstelt een democratie een democratische cultuur.

- 2p **7** Beargumenteer of democratie volgens jou past bij de menselijke natuur, met:
- het voorbeeld van de verkiezingswinst van Luo Lei, en
 - Dahls opvatting dat een democratie een democratische cultuur veronderstelt.